

DRIFTSØKONOMI
Kontakt: Morten Ipsen
morten@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 33 - 40 75 76 96

Så godt går det altså heller ikke

- Jeg forstår godt, at der er landmænd, der føler sig trådt på af den omtale, der har været af de nye indkomstprognoser fra Videncentret, lyder det fra udviklingsdirektør i rådgivningselskabet Heden & Fjorden, Hans Peter Bay.

AF MORTEN IPSEN

 Landbrug & Fødevarer og Videncentret for Landbrugs nye indkomstprognoser for landbruget har fået dele af pressen til at tegne et billede af indtjeningen, som kan virke stødende på nogle landmænd, mener udviklingsdirektør i rådgivningselskabet Heden & Fjorden, Hans Peter Bay.

- Jeg kan godt forstå, hvis landmænd har følt sig trådt på af den omtale, der var i nogle af medierne i løbet af tirsdagen, hvor prognosen blev offentliggjort. Man skal tænke på, at den ene halvdel af landmændene ikke tjener

- Den indtjening, erhvervet har nu, er blot første skridt i en udvikling, hvor erhvervet går fra at have en lavindkomst, som der traditionelt har været, til en indkomst, som nærmer sig det øvrige erhvervsliv, siger Hans Peter Bay, udviklingsdirektør i Heden & Fjorden.

penge, selvom de knokler afsted. Og rigtig mange i den anden halvdel har høj gæld, et kæmpe opsparat investeringsbehov, en afdragsfrihed på lånene, der snart udløber,

og en historisk lav rente, der risikerer at stige. Disse landmænd føler, at de har rigeligt at bruge pengene til, siger Hans Peter Bay.

Han erkender dog også, at

nogle landmænd rent faktisk oplever fede tider – i dagbladet Børsen udtrykt med forsideoverskriften »Guldregn over danske landmænd«.

- Der er en stor spredning i landmændenes indtjening, og variationen bliver større og større i disse år. De landmænd, der er konkurrencedygtige og har det rigtige produktionsapparat, ligger i toppen af poppen, fordi renten er historisk lav for øjeblikket, og bytteforholdet mellem foderpriserne og de animalske producenters afregningspriser er godt, siger Hans Peter Bay.

Ingen guldregn

Presseomtalen er ikke faktisk forkert, men Hans Peter Bay mener dog alligevel, at det er nødvendigt at understrege, at der ikke er tale om guldregn over hele landbruget.

- Det kan godt være, at indtjeningen i landbruget ifølge den nye prognose er historisk høj, men det siger ikke noget om, om indtjeningen er høj nok, pointerer udviklingsdirektøren.

Han peger på, at den gennemsnitlige afkastprocent af erhvervets investerede kapital ifølge den nye prognose bliver

på 6-6,5 procent i gennemsnit fra 2012 til 2014.

- Det er ikke meget i forhold til et afkast på 8-12 procent, som bankerne kræver af det øvrige erhvervsliv, siger Hans Peter Bay, og tilføjer, at netop den lave afkastprocent i landbruget er grunden er til, at landmændene har så svært ved at låne penge i bankerne.

Derfor er det nødvendigt, at landbrugets indkomster stiger, mener han.

Blot første skridt

- Der er et enormt behov for at bygge egenkapital op i erhvervet. Den nye virkelighed i landbruget er, at de finansielle partnere kræver et afkast, der begynder at nærme sig, hvad det øvrige erhvervsliv giver. Jeg tror ikke, landbruget når så langt op, men under alle omstændigheder er den indtjening, erhvervet har nu, blot første skridt i en udvikling, hvor erhvervet går fra at have en lavindkomst, som der traditionelt har været, til en indkomst, som nærmer sig det øvrige erhvervsliv, siger Hans Peter Bay.

- Den nye virkelighed i landbruget er, at de finansielle partnere kræver et afkast, der begynder at nærme sig, hvad det øvrige erhvervsliv giver

HANS PETER BAY, UDVIKLINGS-DIREKTØR I HEDEN & FJORDEN

Prognose føles som et gok i nødden

Prognosetal bliver misforstået, mener svineproducent. Videncentret for Landbrug forsvarer fremgangsmåden.

 - Jeg tror, der er mange landmænd, der går derhjemme og føler, at de ikke kan finde ud af at passe deres bedrift, når de hører om, at driftsresultatet er 810.000 kroner i gennemsnit for 2013. De kommer til at føle sig ringere, fordi de ikke kan følge med, siger Henry Jensen, svineproducent fra Hodsager mellem Herning og Holstebro.

Henry Jensen kritiserer, at de 810.000 kroner er sammensat af indtjeningen inden for produktionsgrenene mink, kvæg, planter og svin. Det betyder, at driftsresultatet i landbruget i øjeblikket trækkes op af indtjeningen i minkbranchen.

- Det er som at sammenligne pærer og æbler. Det afspejler ikke virkeligheden, lyder kritikken fra den vestjyske landmand.

Han mener, at Videncentret for Landbrug og Landbrug & Fødevarer risikerer at skyde selvmål med prognosen, som

angiver, at det gennemsnitlige driftsresultat i landbruget stiger til 921.000 kroner i 2014.

For positivt

- Hvorfor skulle politikerne egentlig hjælpe os, hvis det ser så godt ud det hele, spørger Henry Jensen, og tilføjer:

- Jeg forstår godt, hvis byboerne tænker, at landbruget ikke har noget at klage over, når de hører om tallene. Men vi har jo altså nogle ting, der skal betales ud af driftsresultatet, og det kommer ikke ordentligt frem i offentligheden.

Henry Jensen opfordrer til, at Videncentret for Landbrug og Landbrug & Fødevarer nøjes med at offentliggøre gennemsnitstal, der i højere grad afspejler den virkelige verden i de forskellige produktionsgrenene.

- Hvis Videncentret for Landbrug og Landbrug & Fødevarer vil fortælle om landbrugets indtjening som helhed, bør de angive et samlet nominelt beløb udtrykt i milliarder kroner. Ellers kan det være med til at give et forkert indtryk af erhvervets situation, siger Henry Jensen, der har

- Begrundelsen for at offentliggøre sektor-gennemsnitstallene er, at de giver et billede af, hvordan det går i landbruget som helhed, lyder svaret fra erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, Klaus Kaiser, på kritikken af dem.

400 søer og feder halvdelene af smågrisene op.

Forståeligt

Ifølge Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, er begrundelsen for at offentliggøre sektor-gennemsnitstallene, at de giver et billede af, hvordan det går i landbruget som helhed. Desuden vil det være nødvendigt

at offentliggøre væsentligt flere tal for de enkelte produktionsgrenene, hvis sektortallene ikke offentliggøres, og det vil gøre det mere uoverskueligt, siger han.

Klaus Kaiser er enig i, at den seneste prognose ikke blev genført nuanceret i alle dele af pressen. Men det er ikke det generelle billede af prognoserne.

- Normalt får medierne en stor del af nuancerne med, siger Klaus Kaiser.

Han har dog forståelse for, at ikke alle landmænd kan identificere sig med driftsresultaterne og prognoserne. Det er der flere forklaringer på.

- En af forklaringerne er den store spredning, der er i landbrugets økonomiske resultater. Derfor gør vi os

store anstrengelser for at fortælle om spredningen mellem driftsgrenene.

Gør hvad vi kan

- I perioder, hvor en eller flere driftsgrene afviger meget fra gennemsnittet, gør vi eksplicit opmærksom på det. I en årække har det været mink, og her angiver vi eksplicit driftsresultatet eksklusiv mink både i vores pressemeddelelse og i vores publikationer.

- En anden udfordring er, at indtjeningen måles via driftsresultatet. Det er kutyme i erhvervslivet, og derfor følger vi konventionen. Men det er ikke alle i offentligheden, der ved, at det for eksempel opgøres for aflønning af ejernes arbejdskraft og kapital. Derfor gør vi også opmærksom på dette i både pressemeddelelse og publikationer, siger Klaus Kaiser, og tilføjer, at han og kollegerne gør alt, hvad de kan, for at give et objektivt billede af landbrugets økonomi og få de nødvendige nuancer ud i offentligheden.